

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia wtorek, 27 lutego 2024 r.

Poz. 1300

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.84.2024 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 26 lutego 2024 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), stwierdzam nieważność uchwały Nr LI/289/2024 Rady Gminy Godkowo z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności i zwierząt na terenie gminy Godkowo w 2024 r.”, w części dotyczącej:

- § 3 ust. 2 pkt 5 załącznika Nr 1 do uchwały, w zakresie sformułowania: „za dodatkową opłatą”
- § 3 ust. 5 i ust. 6 załącznika Nr 1 do uchwały.

Uzasadnienie

Rada Gminy Godkowo, działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 11a ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz.1580 ze zm.), podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności i zwierząt na terenie gminy Godkowo w 2024 r.”, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały.

Uchwała została przedłożona organowi nadzoru dniu 29 stycznia 2024 r.

Zdaniem organu nadzoru przedmiotowa uchwała, w zakresie wskazanym w sentencji przedmiotowego rozstrzygnięcia nadzorczego, podjęta została z rażącym naruszeniem prawa.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gminy. Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa ww. przepisie ustawy, określa, w drodze uchwały, na podstawie art. 11a ustawy o ochronie zwierząt, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, który obejmuje w szczególności: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Nadto program może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie, a także plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają. Jednocześnie, zgodnie z art. 11a ust. 5 ustawy o ochronie praw zwierząt, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków.

Powołane wyżej przepisy ustawy wskazują zagadnienia powierzone gminie do uregulowania w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Ta część programu, o której mowa w art. 11a ust. 2 i 5 ustawy, jest obowiązkowa i nie może zostać przez radę gminy pominięta. Jednocześnie należy zauważyć, że powołane wyżej przepisy ustawy, poza wskazaniem zagadnień powierzonych gminie do uregulowania w programie, określają również granice kompetencji prawotwórczej przyznanej w tym zakresie organowi stanowiącemu gminy. Wszelkie regulacje, co do których rada gminy nie posiada upoważnienia ustawowego, są sprzeczne z prawem. Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na

podstawie i w granicach prawa. Zasada ta oznacza, że organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencje prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Organ nie jest upoważniony do regulowania tego, co już zostało uregulowane, ani też do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego (wyrok WSA w Warszawie z dnia 4 listopada 2015 r., sygn. akt IV SA/Wa 1773/15).

W § 3 ust. 2 pkt 5 załącznika Nr 1 do uchwały, Rada Gminy Godkowo uchwaliła, iż schronisko zgodnie z obowiązującymi przepisami zapewnia opiekę zwierzętom z terenu Gminy Godkowo poprzez wyłapywanie i transport do schroniska za dodatkową odpłatnością. Materia związana z odpłatnością za transport nie jest przedmiotem niniejszego programu opieki nad zwierzętami. Kwestia ta powinna być przedmiotem umowy zawieranej przez Gminę Godkowo ze schroniskiem, w którym Gmina zapewnia schronienie bezdomnym zwierzętom z jej terenu. Rada Gminy Godkowo sformułowaniem „za dodatkową odpłatnością” w treści § 3 ust. 2 pkt 5 załącznika Nr 1 do uchwały wykroczyła poza ramy wyznaczone przepisem kompetencyjnym art. 11a ustawy o ochronie zwierząt.

Ponadto, Rada Gminy Godkowo w § 3 ust. 5 załącznika Nr 1 do uchwały postanowiła, iż odławianie zwierząt bezdomnych może być prowadzone za pomocą specjalistycznego sprzętu, który nie będzie stwarzał zagrożenia dla życia zdrowia wyłapywanych zwierząt, a także nie będzie zadawał im cierpienia. Następnie w § 3 ust. 6 załącznika Nr 1 do uchwały Rada Gminy uchwaliła, iż odławianie zwierząt bezdomnych i ich transport odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Materia uregulowana w wyżej zacytowanych § 3 ust. 5 i 6 załącznika Nr 1 do uchwały, została uregulowana odpowiednio w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz. U. z 1998 r. Nr 116, poz. 753) oraz rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97. Przepisy § 7 i § 8 ww. rozporządzenia MSWiA wprost wskazują, że używane przy wyłapywaniu zwierząt bezdomnych urządzenia i środki nie mogą stwarzać zagrożenia dla ich życia i zdrowia ani zadawać im cierpienia (§ 7), a środki do przewozu zwierząt powinny spełniać warunki, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt, zawierającego odesłanie do ww. rozporządzenia Rady (WE) Nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań (...). Wedle artykułu 3 ww. rozporządzenia Rady (WE), określającego ogólne warunki transportu zwierząt, nikt nie może przewozić zwierząt lub zlecać transportu zwierząt w sposób powodujący ich okaleczenie lub przyczyniający się do zadawania im cierpienia. Ponadto należy spełnić następujące warunki: a) podjęto wcześniej wszystkie niezbędne czynności celem skrócenia do minimum długości trwania przewozu oraz zapewnienia potrzeb zwierząt podczas przewozu; b) zwierzęta są zdolne do podróży; c) środki transportu są przeznaczone, skonstruowane, utrzymywane oraz działają w sposób pozwalający zapobiec zranieniu i cierpieniu oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zwierząt; d) urządzenia do załadunku i wyładunku są odpowiednio zaprojektowane, skonstruowane, utrzymywane i obsługiwane tak, aby zapobiec zranieniu i cierpieniu zwierząt oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zwierząt; (...).

Upoważnienie wynikające z art. 11a ustawy o ochronie zwierząt, pomimo, iż nie stanowi katalogu zamkniętego, nie daje podstawy, do regulowania przedmiotowej materii w dowolny sposób. W szczególności, przyjęte regulacje nie mogą wykraczać poza istotę działań podejmowanych na rzecz bezdomnych zwierząt (w sensie pozytywnym), w tym zawierać regulacji zawartych w aktach hierarchicznie wyższych. Regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie uzupełnienie przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, że nie mogą normować materii regulowanej aktami wyższego rzędu, ani tym bardziej modyfikować treści hierarchicznie wyższych aktów. Nie mogą też wykraczać poza zakres delegacji ustawowej.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski